

Istraživanje stavova o primjeni aromatičnih vrsta u vrtovima Drniša i okolice

Sažetak

U vrtovima i okućnicama Drniša i okolice prisutne su različite vrste aromatičnog i ljekovitog bilja. Oduvijek je svrha oblikovanja vrtova s istim bilja u cilju ljudske ishrane i dekorativnosti. Uglavnom su takvi vrtovi amaterski oblikovani te su osim aromatičnih biljnih vrsta u njima korištene različite ukrasne vrste, vočke i povrće. Aromatično bilje ide u sastav vrtnog oblikovanja: kamenjara, ukrasnih gredica, grupa, pojedinačno, živica itd.

Cilj ovog rada bilo je istražiti percepciju primjene i dekorativnosti najzastupljenijih odabranih aromatičnih vrsta Drniša i okolice metodom ankete. Rezultati pokazuju da ispitanici uglavnom s ocjenom vrlo dobar, vrednuju ukrasne karakteristike i mogućnosti primjene odabranog aromatičnog bilja.

Cljučne riječi: Drniš, vrtovi, aromatične vrste, primjena, stavovi.

Uvod

Već od davnina samonikle aromatične i ljekovite biljke iz prirode se koriste kao prirodno sredstvo u liječenju različitih bolesti. U aromatično bilje spadaju one vrste što sadrže jednu ili više aktivnih tvari posebnog mirisa ili okusa koje se iskorištavaju za spravljanje: mirisa, kozmetičkih proizvoda, napitaka i aroma. Upotreba ljekovitog i aromatičnog bilja višestruko je korištena u prehrani, kozmetici i njezi tijela, ipak jednu od svojih najvažnijih primjena ljekovito i aromatično bilje pronalazi u farmaceutskoj industriji, što je dovelo do konstantnog povećanja interesa za pojedinim biljnim vrstama. Prirodni antimikrobni sastojci iz aromatičnog bilja su: polifenoli, alkaloidi, saponini, glikozidi, tanini itd. Zato se posljednjih desetljeća korištenje ljekovitog i aromatičnog bilja značajno povećalo (Bjelić, 2012; Jašić, Hukić, Jašić., 2014).

„Raznolika reljefna i klimatska oblička doprinijela su razvoju velikog broja različitih biljnih vrsta u Republici Hrvatskoj. Ljekovito i aromatično bilje oduvijek je imalo važnu ulogu u narodnoj medicini. Dalmacija obiluje ljekovitim i aromatičnim biljnim vrstama, kako u primorskom dijelu tako i u njezinome zaleđu i Zagori.“ (Roša, 2009). Od ovih biljaka se upotrebljavaju različiti (ili svi) dijelovi: korijen, gomolj, lukovica, stabljika, grana, list, cvijet, plod, sjeme, pelud i sl. Više od 25% farmaceutskih lijekova koji se danas koriste u svijetu izvedeni su iz biljnih prirodnih proizvoda.

U vrtovima i okućnicama Drniša i okolice prisutne su različite vrste aromatičnog i ljekovitog bilja. Svrha oblikovanja vrtova sa istim je u cilju ljudske ishrane i dekora. Općenito takvi vrtovi su amaterski oblikovani te osim aromatičnih vrsta u njima su prisutne različite ukrasne vrste, vočke i povrće. Vrt označava nadomjestak prirode koji je oduvijek bio potreban čovjeku za njegov psihološki razvoj (Aničić, 2003). U sustavu vrtnog oblikovanja aromatične vrste idu u sastav: kamenjara, ukrasnih gredica, u grupe, pojedinačno i za živice.

Naime, ako slijedimo trendove struke, povećava se interes za uvođenje autohtonih vrsta u uređenje javnih i privatnih prostora posljednjih desetljeća. Mediteranski neformalni vrtovi pružaju lijepe, lako održive vrtove koji učinkovito koriste vodu, ali se moraju integrirati u svoj okoliš i ne izlaziti iz tog okvira. Također je potrebno uvoditi elemente autentičnosti i prepoznatljivosti te mediteranske vrste (Dorbić, 2012). Autohtone biljne vrste, osim što svojom

¹ Boris Dorbić, Tomislav Karlo, Mirko Gugić, Emilija Friganović, Mladenka Šarolić, Žana Delić, Veleučilište „Marko Marulić“ Knin, Republika Hrvatska.
² Elma Temim, Alisa Hadžiabulić, Agromediteranski fakultet Univerzitet Džemal Bijedić u Mostaru, Republika Bosna i Hercegovina.

bojom i mirisom često daju obilježje kraju u kojem rastu, oduvijek su bile zastupljene i u uređenju seoskih tradicijskih vrtova (Židovec i sur., 2006).

Introdukcija alohtonih vrsta opterećena je rizikom od invazivnosti, dok autohtone vrste imaju prednost u primjeni jer su bolje prilagođene staništu pa je i cijena njihovog održavanja niža (Židovec i Karlović, 2005). Španjol i suradnici ističu da je potrebno ostvariti turističku valorizaciju na primarnim vrijednostima krajobraza (Španjol i sur., 2010).

Cilj ovog rada je istražiti primjenu i ocjeniti estetsku komponentu najzastupljenijih aromatičnih vrsta u gradu Drnišu i okolici.

Materijali i metode

Prilikom izrade ovog rada kao izvor sekundarnih podataka koristile su se različite publikacije, znanstveni i stručni radovi. Kao izvori primarnih podataka korišteni su intervjui i anketa na području grada Drniša i njegove okolice.

Cilj anketnog istraživanja bio je utvrđivanje značaja primjene najzastupljenijih aromatičnih vrsta u vrtovima i zelenim površinama. Anketno istraživanje je provedeno tijekom prosinca 2014. godine na uzorku od 39 ispitanika s područja grada Drniša i njegove okolice (23 muškarca i 16 žena). Starosna struktura uzorka bila je: do 20 godina 1, od 20-30 godina 11, 30-40 godina 18, 40-50 godina 7, 50-65 godina 2 ispitanika, a izbor ispitanika je bio slučajna. U pogledu stupnja obrazovanja struktura uzorka je bila: Srednje stručno obrazovanje 56,4%, više stručno obrazovanje 35,9 %, visoko stručno obrazovanje 2, 6 % i završeni magisterij ili doktorat znanosti 5,1 %. U tu svrhu korištena je petostupanjska ljestvica (za mjerenje stavova o urednosti i značaju primjene aromatičnog bilja u interijerima Drniša i okolice) s vrijednostima od 1 do 5.

Obrada podataka provedena je mjerilima centralne tendencije, odnosno na osnovi izračuna aritmetičke sredine i standardne devijacije. Statistička obrada podataka je izvršena u programu SPSS 16 za Windows sučelje.

Rezultati i diskusija

Tijekom terenskih istraživanja na lokalitetu Drniša i okolice bilo je neophodno utvrditi koje vrste aromatičnog bilja se javljaju u vrtovima. Pored toga bilo je neophodno utvrditi koje su uzgojne karakteristike značajne za njihov izbor te na koji način se koriste kod uređenja zelenih površina. Dobiveni rezultati prikazani su u tablici 1.

Tablica 1. Evidentirane vrste aromatičnog bilja u vrtovima Drniša i okolice (Koljak, 2005).

Red. br.	Porodica	Latinski i hrvatski naziv	Opis i ukrasne karakteristike	Djelotvorne tvari	Primjena u krajobrazu
1.	<i>Ericaceae</i>	<i>Calluna vulgaris</i> L. Hull.-vrijesak	Polugrm koji naraste do 70 cm. List, cvjet, habitus.	Arbutin, hidrokinon, flavonski glikozidi, tanini, saponini itd.	U grupama, pojedinačno, na gredicama, kao pokrivači tla
2.	<i>Asteraceae</i>	<i>Helichrysum italicum</i> (Roth.) G. Don-smilje	Polugrm visine do 50 cm. List, cvijet, habitus.	Smole, tanini, kolin, sumpor, flavonski heterozidi itd.	U grupama, pojedinačno, kamenjare
3.	<i>Asteraceae</i>	<i>Santolina chamaecyparissus</i> L.-santolina	Višegodišnji niski grm visine 45-60cm. List, cvijet, habitus.	Smole, tanini itd.	U grupama, za obrube gredica, niske živice, kamenjare

Red. br.	Porodica	Latinski i hrvatski naziv	Opis i ukrasne karakteristike	Djelotvorne tvari	Primjena u krajobrazu
4.	Lamiaceae	<i>Lavandula angustifolia</i> Miller-lavanda	Polugrm visine 80-100cm. List, cvijet, habitus.	Linalil acetat, linalol, borneol, kamfor, geraniol itd.	U grupama, pojedinačno, živice, kamenjare
		<i>Rosmarinus officinalis</i> L.-ružmarin	Zimzeleni polugrm visine do 200 cm. List, cvijet, habitus	1,8 cinelol, bornilacetat, borneol, kamfen, ružmarinska kiselina itd.	U grupama, pojedinačno, živice, kamenjare
		<i>Salvia sclarea</i> L.-muškata kadulja	Višegodišnji grm visine do 150 cm. List, cvijet, habitus.	Linolil acetat, sklareol, linaloat, borneol itd.	U grupama, za živice
		<i>Mentha piperita</i> L.-menta	Višegodišnja zeljasta biljka visine do 120 cm. List, cvijet, habitus.	Mentol, menton, tanini, pinen, felandren, limonen, gorke tvari itd.	U grupama, pojedinačno, kamenjare, za žardinjere
		<i>Melissa officinalis</i> L. matičnjak	Polugrm visine do 120 cm. List, cvijet, habitus.	Linalol, citral, citroreral, tanini, gorke tvari itd.	U grupama, pojedinačno, kao pokrivači tla
		<i>Salvia officinalis</i> L.-kadulja	Višegodišnji grm visine 20-80 cm. List, cvijet, habitus.	Tujon, cineol, kamfor, borneol, tanini, glikozidi, smole i gorke tvari, sesquiterpen.	Na vrtnim gredicama, kamenjarama, niske živice, u ukrasnim posudama
		<i>Thymus serpyllum</i> L.-majčina dušica	Višegodišnji zeljasti grm visine do 40 cm. List, cvijet, habitus.	Cimol, timol, treslovine, flavonoidi, karvakrolom itd.	U grupama, pojedinačno, kao pokrivači tla

Istraživanje stavova o značaju odabranih aromatičnih vrsta na području Drniša i okolice

Kako je u radu bilo neophodno istražiti stav stanovnika u odnosu na zastupljenost aromatičnih vrsta bilja u vrtovima, ovo istraživanje provedeno je anketnim ispitivanjem na odabranom uzorku. Rezultati dobiveni anketom su obrađeni statističkim metodama i prezentirani tabelarno posebno za svaku vrstu koja je obrađena.

Tablica 2. Percepcija stanovnika Drniša i okolice o primjeni lavande u vrtovima i okućnicama

Redni broj	Pitanja	Aritmetička sredina	Standardna devijacija
1.	Ocijenite mjesto vrste u krajobraznom identitetu grada.	4,05	0,45
2.	Ocijenite ukrasne karakteristike cvijeta i cvasti.	4,41	0,50
3.	Ocijenite ukrasne karakteristike lista i habitusa lavande.	4,18	0,72

Redni broj	Pitanja	Aritmetička sredina	Standardna devijacija
4.	Ocijenite zastupljenost vrste na zelenim površinama.	4,20	0,73
5.	Ocijenite važnost vrste u ekološkom održavanju vrtovima.	4,23	0,58
6.	Ocijenite mogućnosti primjene vrste kao pojedinačni polugrm i u skupinama.	4,18	0,51
7.	Ocijenite mogućnosti primjene vrste za živice.	4,20	0,66
8.	Ocijenite mogućnosti primjene vrste za kamenjare.	4,36	0,58
9.	Ocijenite utjecaj vrste na vašu psihi i zdravlje općenito.	4,43	0,55
10.	Ocijenite atraktivnost primjene vrste u vrtovima	4,23	0,70

Iz tablice 2. se uočava da stanovnici Drniša i okolice primjenu lavande u krajobrazu ocjenjuju ocjenom vrlo dobar, kao i njene dekorativne karakteristike. Ispitanici su dodijelili nešto manju vrijednost, aritmetička sredina 4,05, procijeni mjesta vrste u krajobraznom identitetu grada. Također stanovnici smatraju lavandu kao vrijednu vrstu u njihovom vrtu ili okućnici u različito formiranim oblikovnim skupinama, kao i prisutnost iste u navedenim prostorima. Lavanda je do prije Domovinskog rata bila jedna od kultura koja se najviše izvozila na svjetsko tržište (Šiljković i Rimanić, 2005).

Tablica 3. Percepcija stanovnika Drniša i okolice o primjeni ružmarina u vrtovima i okućnicama

Redni broj	Pitanja	Aritmetička sredina	Standardna devijacija
1.	Ocijenite mjesto vrste u krajobraznom identitetu grada.	4,31	0,61
2.	Ocijenite ukrasne karakteristike cvijeta i cvata.	4,41	0,55
3.	Ocijenite ukrasne karakteristike lista i habitusa ružmarina.	4,05	0,69
4.	Ocijenite zastupljenost vrste na zelenim površinama.	4,00	0,72
5.	Ocijenite važnost vrste u ekološkom održavanju vrtovima.	4,25	0,71
6.	Ocijenite mogućnosti primjene vrste kao pojedinačni polugrm i u skupinama.	4,02	0,71
7.	Ocijenite mogućnosti primjene vrste za živice.	4,23	0,58
8.	Ocijenite mogućnosti primjene vrste za kamenjare.	4,02	0,58
9.	Ocijenite utjecaj vrste na vašu psihi i zdravlje općenito.	4,10	0,64
10.	Ocijenite atraktivnost primjene vrste u vrtovima	4,28	0,69

Iz tablice 3. se uočava da stanovnici Drniša i okolice s ocjenom vrlo dobar vrednuju primjenu ružmarina u krajobrazu, kao i njegove dekorativne karakteristike. Nešto manje vrijednosti su dodijeljene dekorativnim karakteristikama lista i habitusa kao i primjeni ružmarina soliterno, u skupinama i kamenjarama.

Tablica 4. Percepcija stanovnika Drniša i okolice o primjeni santoline u vrtovima i okućnicama

Redni broj	Pitanja	Aritmetička sredina	Standardna devijacija
1.	Ocijenite mjesto vrste u krajobraznom identitetu grada.	3,92	0,66
2.	Ocijenite ukrasne karakteristike cvijeta i cvata.	3,95	0,51
3.	Ocijenite ukrasne karakteristike lista i habitusa santoline.	4,00	0,76
4.	Ocijenite zastupljenost vrste na zelenim površinama.	3,69	0,92
5.	Ocijenite važnost vrste u ekološkom održavanju vrtovima.	3,90	0,72
6.	Ocijenite mogućnosti primjene vrste kao pojedinačni polugrm i u skupinama.	3,85	0,63
7.	Ocijenite mogućnosti primjene vrste za živice.	3,54	0,88
8.	Ocijenite mogućnosti primjene vrste za kamenjare.	3,85	0,71
9.	Ocijenite utjecaj vrste na vašu psihi i zdravlje općenito.	3,92	0,58
10.	Ocijenite atraktivnost primjene vrste u vrtovima	4,08	0,70

Iz tablice 4. se uočava da stanovnici Drniša i okolice s ocjenom vrlo dobar vrednuju primjenu santoline u krajobrazu, kao i njene ukrasne karakteristike. Nešto manje vrijednosti su dodijeljene zastupljenosti na zelenim površinama i korištenju za živice.

Tablica 5. Percepcija stanovnika Drniša i okolice o primjeni smilja u vrtovima i okućnicama

Redni broj	Pitanja	Aritmetička sredina	Standardna devijacija
1.	Ocijenite mjesto vrste u krajobraznom identitetu grada.	4,28	0,56
2.	Ocijenite ukrasne karakteristike cvijeta i cvata.	4,43	0,64
3.	Ocijenite ukrasne karakteristike lista i habitusa smilja.	4,13	0,69
4.	Ocijenite zastupljenost vrste na zelenim površinama.	3,97	0,67
5.	Ocijenite važnost vrste u ekološkom održavanju vrtovima.	4,10	0,72
6.	Ocijenite mogućnosti primjene vrste kao pojedinačni polugrm i u skupinama.	3,79	0,73
7.	Ocijenite mogućnosti primjene vrste za živice.	3,67	0,80
8.	Ocijenite mogućnosti primjene vrste za kamenjare.	4,26	0,64
9.	Ocijenite utjecaj vrste na vašu psihi i zdravlje općenito.	4,46	0,64
10.	Ocijenite atraktivnost primjene vrste u vrtovima	4,33	0,70

Iz tablice 5. se uočava da stanovnici Drniša i okolice s ocjenom vrlo dobar vrednuju primjenu smilja u krajobrazu, kao i njegove ukrasne karakteristike. Nešto manje vrijednosti su dodijeljene zastupljenosti na zelenim površinama i njenom korištenju soliterno, u skupini i za formiranje žive ograde.

Tablica 6. Percepcija stanovnika Drniša i okolice o primjeni kadulje u vrtovima i okućnicama

Redni broj	Pitanja	Aritmetička sredina	Standardna devijacija
1.	Ocijenite mjesto vrste u krajobraznom identitetu grada.	4,02	0,48
2.	Ocijenite ukrasne karakteristike cvijeta i cvata.	4,08	0,66
3.	Ocijenite ukrasne karakteristike lista i habitusa kadulje.	3,74	0,75
4.	Ocijenite zastupljenost vrste na zelenim površinama.	3,43	0,85
5.	Ocijenite važnost vrste u ekološkom održavanju vrtovima.	3,79	0,73
6.	Ocijenite mogućnosti primjene vrste kao pojedinačni polugrm i u skupinama.	3,67	0,74
7.	Ocijenite mogućnosti primjene vrste za živice.	3,38	1,01
8.	Ocijenite mogućnosti primjene vrste za kamenjare.	3,87	0,66
9.	Ocijenite utjecaj vrste na vašu psihi i zdravlje općenito.	4,08	0,58
10.	Ocijenite atraktivnost primjene vrste u vrtovima	3,87	0,66

Iz tablice 6. se uočava da stanovnici Drniša i okolice uglavnom s ocjenom vrlo dobar vrednuju primjenu kadulje u krajobrazu, kao i njene ukrasne karakteristike. Nešto manje vrijednosti su dodijeljene zastupljenosti na zelenim površinama i korištenju kao pojedinačnih grmova, sadnje u skupini i formiranju živice. Kadulja svojom prisutnošću na zelenim površinama pridonosi autentičnosti mjesta.

Tablica 7. Percepcija stanovnika Drniša i okolice o primjeni vrijeska u vrtovima i okućnicama

Redni broj	Pitanja	Aritmetička sredina	Standardna devijacija
1.	Ocijenite mjesto vrste u krajobraznom identitetu grada.	3,95	0,56
2.	Ocijenite ukrasne karakteristike cvijeta i cvata.	4,08	0,62
3.	Ocijenite ukrasne karakteristike lista i habitusa vrijeska.	3,79	0,80
4.	Ocijenite zastupljenost vrste na zelenim površinama.	3,67	0,87
5.	Ocijenite važnost vrste u ekološkom održavanju vrtovima.	3,92	0,62
6.	Ocijenite mogućnosti primjene vrste kao pojedinačni polugrm i u skupinama.	3,90	0,82
7.	Ocijenite mogućnosti primjene vrste za živice.	3,20	0,89
8.	Ocijenite mogućnosti primjene vrste za kamenjare.	3,74	0,59
9.	Ocijenite utjecaj vrste na vašu psihi i zdravlje općenito.	4,15	0,59
10.	Ocijenite atraktivnost primjene vrste u vrtovima	4,18	0,76

Iz tablice 7. se uočava da stanovnici Drniša i okolice uglavnom s ocjenom vrlo dobar vrednuju primjenu vrijeska u krajobrazu, kao i njegove ukrasne karakteristike. Nešto manje vrijednosti su dodijeljene zastupljenosti na zelenim površinama i korištenju za živice. Vrijesak je vrsta koju je

potrebno sve više koristiti u hortikulturi i ekološkoj proizvodnji (Roša, 2010: 169).

Tablica 8. Percepcija stanovnika Drniša i okolice o primjeni matičnjaka u vrtovima i okućnicama

Redni broj	Pitanja	Aritmetička sredina	Standardna devijacija
1.	Ocijenite mjesto vrste u krajobraznom identitetu grada.	4,41	0,55
2.	Ocijenite ukrasne karakteristike cvijeta i cvata.	4,31	0,65
3.	Ocijenite ukrasne karakteristike lista i habitusa matičnjaka.	3,90	0,64
4.	Ocijenite zastupljenost vrste na zelenim površinama.	3,69	0,73
5.	Ocijenite važnost vrste u ekološkom održavanju vrtovima.	4,20	0,61
6.	Ocijenite mogućnosti primjene vrste kao pojedinačni polugrm i u skupinama.	3,85	0,71
7.	Ocijenite mogućnosti primjene vrste za živice.	3,18	1,07
8.	Ocijenite mogućnosti primjene vrste za kamenjare.	4,08	0,42
9.	Ocijenite utjecaj vrste na vašu psihi i zdravlje općenito.	4,51	0,55
10.	Ocijenite atraktivnost primjene vrste u vrtovima	4,33	0,74

Iz tablice 8. se uočava da stanovnici Drniša i okolice uglavnom s ocjenom vrlo dobar vrednuju primjenu matičnjaka u krajobrazu, kao i njegove ukrasne karakteristike. Nešto manje vrijednosti su dodijeljene zastupljenosti na zelenim površinama. Ustanovljeno je da povoljan omjer eteričnog ulja iz aromatične vrste i morskog aerosola poboljšava kvalitetu zraka (Pepelnjak, i sur., 2009).

Tablica 9. Percepcija stanovnika Drniša i okolice o primjeni majčine dušice u vrtovima i okućnicama

Redni broj	Pitanja	Aritmetička sredina	Standardna devijacija
1.	Ocijenite mjesto vrste u krajobraznom identitetu grada.	4,41	0,55
2.	Ocijenite ukrasne karakteristike cvijeta i cvata.	4,30	0,65
3.	Ocijenite ukrasne karakteristike lista i habitusa majčine dušice.	3,90	0,64
4.	Ocijenite zastupljenost vrste na zelenim površinama.	3,69	0,73
5.	Ocijenite važnost vrste u ekološkom održavanju vrtovima.	4,20	0,61
6.	Ocijenite mogućnosti primjene vrste kao pojedinačni polugrm i u skupinama.	3,84	0,71
7.	Ocijenite mogućnosti primjene vrste za živice.	3,18	1,07
8.	Ocijenite mogućnosti primjene vrste za kamenjare.	4,08	0,42
9.	Ocijenite utjecaj vrste na vašu psihi i zdravlje općenito.	4,51	0,55
10.	Ocijenite atraktivnost primjene vrste u vrtovima	4,33	0,74

Iz tablice 9. se uočava da stanovnici Drniša i okolice uglavnom s ocjenom vrlo dobar vrednuju primjenu majčine dušice u krajobrazu, kao i njene ukrasne karakteristike. Nešto manje vrijednosti su dodijeljene zastupljenosti na zelenim površinama.

- Rad je izvod iz Završnog rada studenta Tomislava Karla (Veleučilište „Marko Marulić“ Knin).

Zaključak

U vrtovima i okućnicama Drniša i okolice prisutne su različite vrste aromatičnog bilja. Aromatične vrste su uglavnom posađene: pojedinačno, u grupama, kao živice, u kamenjare, ukrasne gredice, itd. Istraživanjem je uočen amaterizam u krajobraznom oblikovanju sa slabim oblikovnim sposobnostima.

Temeljem istraživanja stavova o primjeni i dekorativnosti odabranih aromatičnih vrsta, koja se mogu upotrijebiti za daljnja znanstvena istraživanja, na području Drniša i okolice došlo se do sljedećih spoznaja:

- **Lavanda**- uporabu lavande u krajobrazu ispitanici ocjenjuju ocjenom vrlo dobar, kao i njene dekorativne karakteristike.

- **Ružmarin**- stanovnici Drniša i okolice s ocjenom vrlo dobar vrednuju primjenu ružmarina u krajobrazu, kao i njegove dekorativne karakteristike. Nešto manje vrijednosti su dodijeljene dekorativnim karakteristikama lista i habitusa kao i primjeni ružmarina soliterno, u skupinama i kamenjarama.

- **Santolina**- primjenu santoline u krajobrazu stanovnici Drniša i okolice vrednuju s ocjenom vrlo dobar, kao i njene ukrasne karakteristike. Nešto manje vrijednosti su dodijeljene zastupljenosti na zelenim površinama i korištenju za živice.

- **Smilje**- Stanovnici Drniša i okolice s ocjenom vrlo dobar vrednuju primjenu smilja u krajobrazu, kao i njegove ukrasne karakteristike. Nešto manje vrijednosti su dodijeljene zastupljenosti na zelenim površinama i njenom korištenju soliterno, u skupini i za formiranje žive ograde.

- **Kadulja**- ispitanici s ocjenom vrlo dobar vrednuju primjenu kadulje u krajobrazu, kao i njene ukrasne karakteristike. Nešto manje vrijednosti su dodijeljene zastupljenosti na zelenim površinama i korištenju kao pojedinačnih grmova, sadnje u skupini i formiranju živice.

- **Vrijesak**- stanovnici Drniša i okolice uglavnom s ocjenom vrlo dobar vrednuju primjenu vrijeska u krajobrazu, kao i njegove ukrasne karakteristike.

- **Matičnjak**- stanovnici Drniša i okolice uglavnom s ocjenom vrlo dobar vrednuju primjenu matičnjaka u krajobrazu, kao i njegove ukrasne karakteristike.

Literatura

Aničić, B. (2003). Usporedba tradicionalne i suvremene kulture stanovanja u jednoobiteljskom boravištu na osnovi odnosa kuća-vrt. *Studia ethnologica Croatica*, Vol. 14/15 No.1., 208.

Bjelić, V. (2012). Vodič za uzgoj ljekovitog i aromatičnog bilja u Bosni i Hercegovini. Udruženje „GEA“-Centar za istraživanje i studije. Banja luka, 4.

Dorbić i sur. (2012). Krajobrazno uređenje i zaštita ruralnog krajobrazu starokršćanske crkve Srima-Prižba kod Šibenika s posebnim osvrtom na gastronomske vrijednosti u svrhu turističke valorizacije. Zbornik radova Međimurskog Veleučilišta u Čakovcu. Vol. 3. No. 2. Čakovec, 27.

Jašić, M., Hukić, M., Jašić, J. (2014). Antimikrobne tvari iz hrane-prezentacija. Farmaceutski fakultet Univerziteta u Tuzli, 7.

Gelenčir, J., Gelenčir, J. (1991). Atlas ljekovitog bilja. Prosvjeta. Zagreb.

Kolak, I. (2005). Ljekovito, aromatično i medonosno bilje. Interna skripta. Agronomski fakultet. Zagreb.

Kolak i sur., (2009). Regionalizacija proizvodnje ljekovitog i aromatičnog bilja u Republici Hrvatskoj, Agronomski fakultet, Zagreb, 1.

Kovačić i sur., (2008). Flora jadranske obale i otoka-250 najčešćih vrsta. Školska knjiga. Zagreb.

Pepelnjak, S. (2009). Pregled antimikrobnog djelovanja eteričnih ulja bilja Hrvatske. U: Zdravlje, kultura, priroda, Zagreb, Ivanišević G. ur. Akademija medicinskih znanosti Hrvatske, 13, 34-39.

Roša, J. (2009). Koraci do znaka za ljekovito i aromatično bilje. Šumarski list br. 3-4, CXXXIV. Zagreb, 169.

- Šiljković, Ž., Rimanić, A. (2005). Geographic aspects of medicinal plants organic growing in Croatia. Geoadria, Vol. 10, No. 1, 53.
- Španjol i sur. (2010). Zaštićene prirodne vrijednosti zagore. Znanstveni skup s međunarodnim sudjelovanjem, Zagora između stočarsko-ratarske tradicije te procesa litarizacije i globalizacije. Zadar-Dugopolje.
- Tutin i sur. (1964-1980). Flora europea 1-5. Cambridge University Press. Cambridge.
- Židovec, V., Karlović, K. (2005). Primjena autohtonog bilja u uređenju gradskih prostora. Agronomski glasnik, br. 2-4. Zagreb, 151.
- Židovec, V., Vršek, I., Aničić, B., Grzunov, S. (2006). Tradicijski seoski vrtovi sjeverozapadne Hrvatske. Sjeminarstvo, Vol. 23 No. 3: 273

Scientific study

Survey of stances regarding the application of aromatic species in the gardens of Drniš and surrounding areas

Summary

Different kinds of aromatic and medicinal herbs are present in the gardens and yards of Drniš and its surrounding area. The purpose of forming gardens containing these plants has always been decorative as well as for human consumption. Mostly these kinds of gardens were amateurishly designed and used different kinds of decorative species, fruits and vegetables in addition to the aromatic plant species. Aromatic herbs may be used in the following garden designs: rock gardens, decorative planter beds, as a group, individually, as a hedge, etc. The goal of this paper was to examine the perception regarding the use and decorative qualities of the most abundant aromatic species of Drniš and its surrounding area via the survey method. The results show that the decorative characteristics of aromatic herbs and the possibility of the application of chosen aromatic herbs are valued by the participants mostly with the grade „very good“.

Key words: Drniš, gardens, aromatic species, application, attitudes.

Čestit Božić i sretna Nova 2016. godina!

U našem podrumu negujemo stoljetnu tradiciju proizvodnje visokokvalitetnog, autohtonog, bijelog suhog vina- **VRBNIČKA ŽLAHTINA**.

ŽLAHTINA obitelji **TOLJANIĆ** ponos je generacija koje su svoje sposobnosti, znanje i iskustvo ugradili u ovo izuzetno plemenito vino.

Posebna ponuda u našim ugostiteljskim objektima za organizirane grupe-
www.gospoja.hr